

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/14/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212224110
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:1212224110.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členiek senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu: O. K. A., a.s., I. XX, XXX XX J., T.: XX XXX XXX, právne zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanému: O. K., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX, o zaplatenie 54,70 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9C/385/2012 - 66 z 16. apríla 2013, zhodou hlasov členov senátu takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a vo výroku o náhrade trov konania.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 54,70 eur a trovy právneho zastúpenia v sume 58,15 eur a iné trovy konania v sume 16,50 eur, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Čo do zvyšku žalobu zamietol.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 54,70 eur spolu so sankčným úrokom vo výške 20% ročne zo sumy 54,70 eur od 20.4.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania, dôvodiac, že dňa 1.10.2007 uzavrel pod obchodným menom V. K. A. Q..A.. so žalovaným zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb (ďalej len „zmluva“), pričom zmluvné strany sa dohodli na vedení účtu za podmienok uvedených v zmluve a všeobecných obchodných podmienkach. Nakoľko žalovaný neuhradil debetný zostatok na účte zriadenom podľa zmluvy, žalobca dňa 8.4.2011 odstúpil od zmluvy. Na základe výpisu z účtu zo dňa 19.4.2011 je výška aktuálneho debetného zostatku v sume 54,70 eur. Podľa Všeobecných obchodných podmienok V. K. A., Q..A.. je oprávnený nevysporiadaný debetný zostatok na účte sankcionovať sankčnou úrokovou sadzbou podľa sadzobníka poplatkov, pričom výška úrokovej sadzby podľa sadzobníka poplatkov je 20%. V písomnom vyjadrení, ktorým navrhol žalobca zmenu návrhu uviedol, že omylom bol v petite žaloby označený 20% ročný úrok ako úrok z omeškania, pričom sa jedná o sankčný úrok podľa Sadzobníka poplatkov. Žalovaný sa k tejto žalobe nevyjadril.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd prvého stupňa zistil, že medzi žalobcom a žalovaným na základe uzavretej zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, ktorý zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu, keďže na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v

čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka) alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Prvostupňový súd poukázal aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Súd prvého stupňa uviedol, že pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Aj keď predmetná zmluva je zmluvou, ktorá vykazuje známky absolútneho obchodu a je potrebné ju posúdiť podľa Obchodného zákonníka, je zároveň zmluvou spotrebiteľskou, a potom normy obchodného práva sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave spotrebiteľských vzťahov podľa Občianskeho zákonníka a vykonávacích predpisov, ktoré ustanovenia majú prednosť pred aplikáciou Obchodného zákonníka.

Na predmetnú spotrebiteľskú vec v časti o vadnosti právneho úkonu (odstúpenie od zmluvy) dopadá teda právna úprava občianskeho práva. V danej súvislosti súd odkázal na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.9.2012 sp. zn. 20Co/35/2011.

Právna úprava odstúpenia od zmluvy v Občianskom zákonníku je pre žalovaného ako spotrebiteľa výhodnejšia, preto súd odstúpenie od zmluvy posúdil v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Je nepochybné, že žalobca ako dodávateľ, ktorý naformuloval predmetnú zmluvu ako štandardnú typovú zmluvu, sa dobrovoľne rozhodol a využil svoje právo a listom zo dňa 8.4.2011 od predmetnej zmluvy odstúpil, aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia ako je to v ust. § 715 Obchodného zákonníka výpoveďou zo zmluvy o bežnom účte. Odstúpením od zmluvy sa zmluva v zmysle § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka ruší od samého začiatku a ak strany už podľa zmluvy plnili, vyporiadajú sa medzi sebou podľa zásad o bezdôvodnom obohatení. Odstúpenie žalobcu od zmluvy má účinky ex tunc, teda spätne ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva sa od začiatku zrušila, pričom v súlade s ust. § 457 Občianskeho zákonníka ak bola zmluva zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Dôsledkom plnenia zo zrušenej zmluvy je teda povinnosť účastníkov zmluvy navzájom si vrátiť všetko, čo plnením z takejto zmluvy nadobudli (teda vzájomná reštitučná povinnosť zmluvných strán), ako výslovne stanovuje § 457 Občianskeho zákonníka, ktorý je špeciálnou úpravou bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k zrušenej alebo neplatnej zmluve.

Ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka má reštitučný charakter (obnovenie predchádzajúceho stavu). Každý zo zmluvných subjektov je povinný vrátiť druhému všetko, čo od neho podľa zmluvy dostal.

Keďže z predloženého výpisu z účtu žalovaného je nepochybné, že na tomto suma nepovoleného debetu predstavovala sumu 54,70 eur, prvostupňový súd žalovaného na zaplatenie tejto sumy zaviazal.

Žalobca si žalobou uplatnil aj nárok na zaplatenie 20% ročného úroku, ktorý v pôvodnom návrhu označil ako úrok z omeškania, no následne v podaní zo dňa 25.3.2013 uviedol, že v dôsledku chyby v písaní

nesprávne označil sankčný úrok vo výške 20% ako „úrok z omeškania“ a prvostupňový súd pripustil zmenu návrhu tak, že žalobca sa domáha zaplatenia 20% úroku ako sankčného úroku.

Pokiaľ ustanovenia zmluvy o bežnom účte vrátane všeobecných obchodných podmienok napriek odstúpeniu od zmluvy zachovávajú práva dodávateľa požadovať od spotrebiteľa sankčný úrok vo výške 20% ročne, ide o nevýhodnejšiu právnu úpravu oproti úprave v zmysle ust. § 48 v spojení s ust. § 457 Občianskeho zákonníka a z uvedeného dôvodu ide preto pre rozpor s ust. § 54 Občianskeho zákonníka o neplatné právne dojednania s poukazom na ust. § 39 Občianskeho zákonníka, preto prvostupňový súd v tejto časti žalobu zamietol.

O trovách konania prvostupňový súd rozhodol s odkazom na ust. § 142 ods. 3 O.s.p.. Uviedol, že žalobca mal neúspech len v pomerne nepatrnnej časti - v časti sankčného úroku, v ktorej súd žalobu zamietol. Preto žalobcovi patrí plná náhrada trov konania, pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 eur a z trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby po 16,60 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie na súd - žalobný návrh) podľa § 14 ods. ods. 1 písm. a), b), 2 x režijný paušál po 7,63 eur podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. a DPH v sume 9,69 eur (20% zo sumy 48,46 eur) podľa § 18 ods. 3 cit. vyhl., spolu trovy právneho zastúpenia v sume 58,15 eur.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca, a to len proti výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá. Poukázal na to, že žalovanému boli známe ustanovenia všeobecných obchodných podmienok poskytnutia predmetnej bankovej služby. Žalovaný nemal na základe zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zriadenú službu - povolené prečerpanie na osobnom účte. Žalobca tvrdil, že na účte žalovaného bol evidovaný debetný zostatok, ktorý vznikol na základe vyššie uvedenej zmluvy a v súlade so Všeobecnými obchodnými podmienkami V. K. A., Q..A.. Keďže žalobca zmluvu v súlade s ustanoveniami VOP vypovedal, žalovaný bol oboznámený s tým, že mu bude zrušený účet a že má voči žalobcovi debetný zostatok. Podľa článku I bod 6 VOP a článku III písm. A bod 38 VOP, je banka oprávnená za ďalšie služby účtovať poplatky v zmysle platného sadzobníka poplatkov. Sadzobník poplatkov, ktorý bol do spisu založený, obsahuje sankčnú úrokovú sadzbu pri nepovolenom debete na osobnom účte vo výške 20 % ročne. Vzhľadom na uvedené žalobca je toho názoru, že ide o jeho nárok na sankčný úrok vo výške 20 % a tento je oprávnený. Na základe výpisu z účtu z 19.04.2011, výška aktuálneho debetného zostatku vo vzťahu k žalovanému predstavuje sumu 54,70 Eur. Táto je daná rozdielom medzi kreditnými a debetnými položkami v celkovej sume 54,70 Eur, pričom posledným obratom bol obrat z 19.04.2011, ktorým sa vyporiadal zostatok na účte a tento debetný zostatok sa preúčtoval na centrálné pohľadávkové účty.

Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil vo výroku o zamietnutí žaloby a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1,2 O.s.p., a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalobcu je nedôvodné.

Ani odvolateľ v podanom odvolaní nespochybňuje a nerozporuje spotrebiteľský charakter zmluvy uzavretej so žalovaným, od ktorej odvádza uplatnený nárok. Vzhľadom na čas uzavretia zmluvy je dôvodnou aplikácia i ust. § 23a ods.1 zák. č. 634/1992 Zb. (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), podľa ktorého sú spotrebiteľskými zmluvami aj všetky zmluvy, v ktorých vystupuje ako jedna zo zmluvných strán spotrebiteľ, a to aj vrátane tých zmlúv, ktoré sú uzavreté podľa Obchodného zákonníka. Predmetná zmluva bola nepochybne vopred pripravená na formulári, vrátane znenia Všeobecných obchodných podmienok bez možnosti žalovaného meniť obsah a text uvedenej zmluvy. Zmyslom nielen národnej, ale aj nadnárodnej úpravy spotrebiteľského práva je dosiahnuť vyrovnanie faktického nerovného postavenia spotrebiteľa s profesionálnym dodávateľom s ohľadom na okolnosti, pri ktorých dochádza k uzavretiu zmluvy, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho

či poskytovateľa služieb a jeho lepšiu znalosť práva a jednoduchšiu dostupnosť právnych služieb, ako aj vzhľadom na možnosť zo strany podnikateľa určovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv.

Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy „o dohodnutí sankcií spojenej s neplnením záväzku spotrebiteľa“, ktorých výšku môže dodávateľ plnenia sám jednostranne meniť, sú podľa názoru odvolacieho súdu v zmysle ust. § 53 ods. 1, 2 písm. k/ Obč. zák. ustanoveniami o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľskej zmluve.

Podmienky nároku na zmluvnú pokutu musia byť navyše upravené presne a určite v dohode strán (vrátane výšky), ktorá musí mať písomnú formu (§ 37 ods. 1, § 544 ods. 2 Obč. zák.) a výška nemôže byť upravená tak, že ju môže jednostranne meniť niektorá zo zmluvných strán. Absencia písomnej formy i absencia presného a určitého popísania podmienok na zmluvnú pokutu vrátane jej výšky odôvodňuje neplatnosť takéhoto „dojednania“ (§ 37 ods. 1, § 40 ods. 1 Obč. zák.).

K odvolaniu žalobcu odvolací súd tiež uvádza, že súd prvého stupňa vychádzal pri posudzovaní právneho vzťahu z ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ako lex specialis vo vzťahu k Obchodnému zákonníku pri právnom vzťahu vyplývajúcom zo spotrebiteľskej zmluvy. Obsah zmluvných podmienok vykladal v prospech spotrebiteľa z dôvodu, že dojednanie zmluvných podmienok spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Vzhľadom na účinné odstúpenie od zmluvy sa zmluva zrušila od začiatku, a preto sú účastníci povinní vrátiť si poskytnuté plnenie. Súd prvého stupňa správne vyhovel žalobe sčasti ohľadne debetného zostatku, ktorý žalovaným nebol spochybný. V zamietavom výroku súd nepriznal uplatnený 20 % sankčný úrok ročne s tým, že ide o nevýhodnejšiu právnu úpravu oproti úprave v zmysle ustanovenia § 48 v spojení s ustanovením § 457 Občianskeho zákonníka a z uvedeného dôvodu ide preto pre rozpor s ustanoveniami § 54 Občianskeho zákonníka o neplatné právne dojednania s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka. Právne posúdenie uplatneného sankčného úroku v rozsahu 20 % bolo súdom prvého stupňa správne.

Za nedôvodné považoval odvolací súd namietané nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu odôvodnenie spĺňa náležitosti vyplývajúce z ust. § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, lebo súd prvého stupňa v kontexte celého odôvodnenia zdôvodnil vyhovujúci, ako aj zamietavý výrok, ktorý nemožno posudzovať len samostatne, ale v nadväznosti na citovanú právnu úpravu, ako aj skutkové závery súdu a jeho právne posúdenie ako celok.

Z týchto dôvodov odvolací súd, ktorý zdôrazňuje viazanosť dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.) dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé priviesť zmenu rozhodnutia súdu prvého stupňa, či jeho zrušenie v jeho napadnutej časti. Preto pri aplikácii § 219 ods. 1 O. s. p., rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa nenapadol žalovaný. Pri absencii odvolania žalovaného, odvolací súd nemal oprávnenie ani povinnosť bližšie preskúmať výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa o prisúdení náhrady trov prvostupňového konania. Ako súvisiaci výrok v zmysle ust. § 206 ods. 2 O. s. p. preto odvolací súd potvrdil aj výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa o priznaní náhrady trov konania žalobcovi.

V odvolacom konaní bol žalobca neúspešný. Žalovaný úspešný v odvolacom konaní nárok na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil. Pri aplikácii ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O. s. p. odvolací súd preto účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.